

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 547/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 Co 73/2014 zo 7. októbra 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 513/2015 z 29. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 73/2014 zo 7. októbra 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 513/2015 z 29. júna 2016 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti vyplýva:

«... Právnemu zástupcovi Sťažovateľa bol... 02. 08. 2016 doručené uznesenie Najvyššieho súdu č. k. 5Cdo/513/2015 zo dňa 29. 06. 2016 (ďalej len „Uznesenie Najvyššieho súdu“), ktorým Najvyšší súd odmietol dovolanie Sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 11Co/73/2014 zo dňa 07. 10. 2014 (ďalej len „Rozsudok Krajského súdu“), ktorým Krajský súd potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „Okresný súd“) č. k. 4C/65/2012 (ďalej len „Rozsudok Okresného súdu“) vydaný v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o zodpovednosti za škodu“).

... Sťažovateľ vložil svoje peňažné prostriedky do družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE... (ďalej len „Družstvo“) ako jeho člen. ...

... Rozsudok Krajského súdu je postavený na právnych a skutkových záveroch, ktoré sú podľa názoru Sťažovateľa zjavne nepodložené a arbitrárne a preto z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a tieto je potrebné ústavným súdom preskúmať. Nápravou uvedeného Rozsudku Krajského súdu sa Najvyšší súd odmietol zaoberať, keď vyhodnotil dovolanie proti Rozsudku Krajského súdu ako neprijateľné. Zo strany Najvyššieho súdu a Krajského súdu tak nebol rešpektovaný ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva. ...

... NBS mala vedomosť o verejne známých skutočnostiach, že činnosťou Obchodníka s CP a Družstva vzniká bezprostredne hroziace nebezpečenstvo vzniku škody, no napriek tomu však nekonala tak, aby včas vykonala preventívne opatrenia na predchádzanie vzniku tejto škody. NBS mala prístup k všetkým informáciám v dôsledku informačnej povinnosti

Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a to vrátane aktuálneho stavu hospodárenia Družstva. NBS vo svojom vyjadrení sama uviedla a potvrdila, že vykonávala dohľad nad dodržiavaním povinností Družstva, kontrolovala zverejnenie schváleného prospektu investície pred začatím verejnej ponuky, aktuálnosť prospektu investície počas lehoty trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, splnenie povinnosti predložiť NBS pred zverejnením na posúdenie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt, ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 Zákona o CP.

... Krajský súd odvodzuje limitovaný dohľad NBS od § 129 ods. 3 Zákona o CP, ktorý bol doplnený do Zákona o CP s účinnosťou až od 1. 6. 2010. V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že uvedené ustanovenie obsahuje povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt dodržiavať schválený prospekt investície. Z tohto znenia však nemožno vyvodiť jednoznačný záver o tom, že pred jeho doplnením NBS vykonávala dohľad iba v limitovanom rozsahu. Povinnosťou NBS podľa § 137 ods. 2 Zákona o CP je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov aj ich činnosti, pričom podľa § 135 ods. 1 Zákona o CP (ktorý platí v tomto znení už od 1. 5. 2007), Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj Obchodník s CP patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS. Podľa § 135 ods. 2 Zákona o CP mala NBS zisťovať (čo v prípade Družstva ani Obchodníka s CP neurobila) všetky informácie a podklady o dodržiavaní resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS Družstvu a Obchodníkovi s CP. Zákonný dohľad zo strany NBS bol dokonca upravený tak široko, že NBS má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolenia na činnosť vrátane rizík, ktorým sú, resp. mohli byť vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou Obchodníka s CP, vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov. Ak NBS mala informácie o celkovej činnosti Družstva, nemohla vykonávať a ani nevykonávala dohľad v limitovanom rozsahu. ...

... Súdby taktiež pri svojom rozhodovaní nezohľadnili správu správcu konkurznej podstaty úpadcu - Družstva o stave konkurzu a jeho výpoveď v konaní sp. zn. 7C 206/2011...

... Podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 9 Zákona o zodpovednosti za škodu nie je, aby poškodený preukázal bezúspešnosť vydania pohľadávky v konkurznom konaní, pretože Zákon o zodpovednosti za škodu nedefinuje uvedenú podmienku ako jednu z jej (osobitných) predpokladov. Zákon o zodpovednosti za škodu o ktorý Sťažovateľ opieral svoju žalobu, neustanovuje, nevyžaduje a dokonca ani nepripúšťa žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Pokiaľ by sa pripustil názor, že prebiehajúce konkurzné konanie vylučuje podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval občiansky zákonník, Zákon o zodpovednosti za škodu, ako i trestný zákon, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze.

... Sťažovateľ prostredníctvom dovolania adresovaného Najvyššiemu súdu... namietal porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Rozsudok Krajského súdu nevychádzal z objektívneho a komplexného posúdenia rozhodujúcich skutočností a je založený na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, nakoľko tieto zistenia vychádzajú z vykonaného dokazovania Okresného súdu, ktoré je neúplné.

... Namieste je úvaha, že Najvyšší súd namietaným uznesením vybočil z ústavných medzí rozhodovania príslušného orgánu ochrany práv. Svojím rozhodnutím Najvyšší súd de facto odmietol právo Sťažovateľa na súdnu ochranu. Namietaným Uznesením Najvyššieho súdu bola Sťažovateľovi vytvorená prekážka prístupu k spravodlivosti, proti ktorej už Sťažovateľ nemá okrem podania tejto ústavnej sťažnosti iný prostriedok obrany a ochrany svojich práv. Namietané Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je v zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva zásahom do práva na spravodlivý proces. ...

Sťažovateľ vidí zreteľný zásah do jeho práva na spravodlivý proces aj v tom, že Najvyšší súd nedostatočne odôvodnil svoj záver a Sťažovateľ považuje Uznesenie Najvyššieho súdu za nedostatočne odôvodnené. ...

... Z odôvodnenia Uznesenia Najvyššieho súdu vyplýva, že podané dovolanie odmietol s poukazom na to, že dovolanie nie je prípustné, nakoľko Sťažovateľom namietaná procesná vada ako aj iné vady v danom súdnom konaní nevyšli najavo. Sťažovateľ je toho názoru, že Najvyšší súd sa dostatočne nevysporiadal s tým, čo je možné za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy považovať. Z daného odôvodnenia rovnako nie je zrejmé akých úvah sa Najvyšší súd pri odmietnutí ním podaného dovolania pridržieval.»

3. Predmetný rozsudok krajského súdu k sťažnosti pripojený nebol.

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/513/2015 zo dňa 29. 06. 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11Co/73/2014 zo dňa 7. 10. 2014 porušené holo.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 5Cdo/513/2015 zo dňa 29. 06. 2016 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11Co/73/2014 zo dňa 7. 10. 2014 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave sú povinní uhradiť Sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu do 10 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

9. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

10. Sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu

11. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

12. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

13. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konanie osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

14. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

15. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu, ktorý koncipoval samotný návrh ústavnému súde, spolu s návrhom nedoručil rozsudok krajského súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje.

16. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010,

III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). V tejto súvislosti ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom“. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak sa jedná o osoby práva znalé (napr. advokáta).

17. Ústavný súd s poukazom na uvedené konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol v tejto časti už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu

18. K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť tým, že najvyšší súd odmietol jej právo na súdnu ochranu a dostatočne sa nevysporiadal s tým, čo možno v zmysle platnej právnej úpravy považovať za procesnú vadu, a svoje uznesenie nedostatočne odôvodnil.

19. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné

podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

20. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené pod písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

21. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

22. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

23. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté uznesenie, pričom nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

24. V relevantnej časti napadnutého uznesenia najvyšší súd uviedol:

«Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.) .

Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

Dovoláním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O. s. p.), najvyšší súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O. s. p.) a dovolanie smeruje proti takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky uvedené v § 238 ods. 3 O. s. p. Predmetné dovolanie preto podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. prípustné nie je.

Podané dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 O. s. p. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z nich vyplýva pre odvolací súd z § 242 ods. 1 O. s. p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O. s. p. nie je relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v do volacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka výslovne namietala, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§115 O. s. p.), na to. aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

Pokiaľ žalobkyňa namieta, že postup súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. (vid' tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 2 Cdo 130/2011, 3Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011. 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení môže prípadne viesť k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2

písm. b/ O. s. p.); vadu takej povahy ale možno úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v danej veci nejde). Sama tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladá.

Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O. s. p.), a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

Dovolatelka svoju argumentáciu o existencii vady v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. založila tiež na tvrdení, že rozhodnutia súdov sú nepreskúmateľné, nedostatočné a arbitrárne.

K tejto námietke dovolací súd odkazuje na stanovisko, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

S poukazom na citované stanovisko je vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľkou považovaná za tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., ktorá síce je relevantným dovolacím dôvodom avšak v súlade s konštantnou

judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri napr. sp. zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011) prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode len vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (§ 238, § 239, § 237 O. s. p.), čo však nie je prípad prejednávanej veci.

Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., a to napríklad, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížia k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzi ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa) spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok.

S poukazom na vyššie uvedené dospel dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nemalo za následok odňatie možnosti účastníka konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Napokon dovolateľka tvrdila, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo

ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O. s. p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže procesná prípustnosť dovolania žalobkyne nevyplýva z ustanovenia § 238 ani z § 237 O. s. p., dovolací súd odmietol jej dovolanie ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5 O. s. p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).»

25. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

26. Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky odmietnuť ako procesne neprípustné, pričom sa ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými dovolacími námietkami sťažovateľky.

27. Za situácie, keď najvyšší súd dospel ústavne konformným spôsobom k záveru o neprípustnosti dovolania, nebol povinný vecne preskúmať v ňom obsiahnuté argumenty sťažovateľky.

28. Pokiaľ sa sťažovateľka s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ňou podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd napokon dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľkou označených práv.

29. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

30. Ústavný súd v závere s poukazom na ustanovenie § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde zdôrazňuje, že obligatórnou náležitosťou návrhu na začatie konania pred ústavným súdom je aj odôvodnenie návrhu. Pokiaľ sťažovateľka iba vo všeobecnosti uvádza, že najvyšší súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil a dostatočne sa nevysporiadal s tým, čo je možné za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy považovať, pričom tieto svoje tvrdenia nijakým spôsobom neodôvodňuje, ide o taký nedostatok návrhu na začatie konania, ktorý by bol tiež dôvodom odmietnutia sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

31. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2016